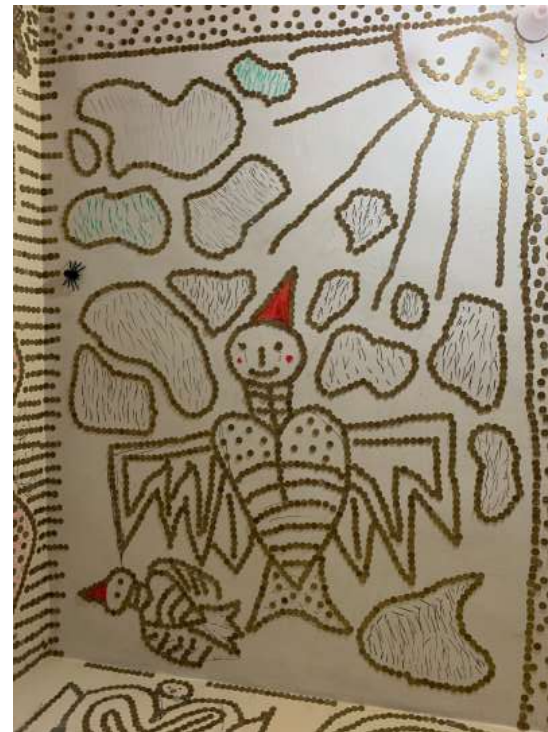

דו"ח תיעוד אמנות קיר
דירת צבי הרשלה וייס
הרא"ה 71 רמת גן

מוגש לסקר אמנות הקיר בישראל - יד בן-צבי
מגיש: סטודיו תכלת - שי פרקש, אלי שאלתיאל

יולי 2023

שרטוט דירה.....3

סלון.....4

חדר שינה.....10

שירותים ומקלחת.....17

מבואת שירותים.....18

שירותים.....19

גלריה.....20

מרתף.....24

חצר.....30

יעוד הדו"ח

לתת בידי העוסקים בשימור בית צבי הרשלה וייס רח' הרא"ה 71 רמת גן. לסייע בשימור ושחזור יצירות קיר לפי המקור. המידע בדו"ח יתוסף למאגר התרבות החומרית ואמנות עממית בישראל.

מבוא

ביולי 2023 ביצענו תיעוד ומדידה של יצירות קיר ותקרה בבית צבי הרשלה וייס. בשנת 2000 בערך, לאחר ששניים מבניו נפצעו קשה בתאונות אופנוע, החל צבי לעטר את ביתו ברחוב הרא"ה 71 ברמת גן. יש המכנים את אומנות זאת כ"אומנות אובססיבית".

הבית ספון עץ כהה, אפלולי, מעוטר במשטחי מטבעות ודסקיות שהודבקו על הרצפה, הקירות והתקרה; ברשתות ומערכות של צינורות ברזל; ברצועות מתכת מחוזקות באומים וברגים; בפנסי רוח שבתוכם תצלומי הילדים; בדמויות בעלי חיים דמיוניים, חלקם שדיים למראה, עשויות מטבעות וצבע; בשרשרות וחוליות ברזל; במשטחי פחיות משקה; בלוחיות ברזל של חברת החשמל; במסמכים אישיים ותעודות המספרות על קורות המשפחה התלויים בצפיפות על הקירות; בחרקי פלסטיק - בייחוד בעכבישים גדולים ושחורים; בוילונות חרוזים; בכלי ברזל ומתכת שונים ומשונים; בכלי עבודה; במכשירי מדידה; ועוד ועוד. (מקור: "ארץ חפץ")

התבקשנו לתעד, למדוד, ולהציע דרכים לשימור ושינוע יצירות הקיר. פרטי התיעוד וממצאי מערכת הצבע בדפי הדו"ח להלן.

השתתפו בתיעוד
שי פרקש, שי מגנזי

יצירות:

קירות עץ- קירות סלון ברובן מחופות עץ מקושטות אומים וברגים, שרשרות ברזל ופעמוני מתכת.
קירות- על קירות רבים בבית מודבקים בדבק מגע מטבעות היוצרות דמויות שונות. בנוסף תלויות תמונות של וייס ובני משפחתו הממוסגרות דיקט עץ.
תקרה- על תקרות בחדרים השונים מודבקים מטבעות בדבק מגע היוצרות דמויות שונות.
דלתות- דלתות הבית כולן מקושטות אומים וברגים, שרשרות ברזל, רוצעות מתכת ומטבעות.
ארונות- דלתות עץ ארונות ומסגרות מקושטות גם הן מטבעות.

המלצות:

יצירות אשר נמצאות על דלות וארונות ניתן להסיר בשלמותן, לנקות, לשמר ולשחזר. תמונות / מסמכים / כרזות ניתן גם להסיר בשלמותן, לנקות לשמר ולשחזר. יצירות עשויות מטבעות על קירות ותקרות- מכיוון והמטבעות מודבקות **בדבק מגע סטנדרטי** לא ניתן להסיר אותן בשלמותן, יש לצלם, למדוד, למספר ולהסיר את המטבעות ולבנות מחדש את היצירה על דיקט מחופה סיד המדמה פיסת קיר. וכך להפוך את היצירה לתמונה הניתנת להזזה.

יצירות מומלצות:

דלתות- דלתות הבית מקושטות במיוחד, ומהוות תמצית של החומרים השונים המקשטים את הבית. הסרה ושימור של דלתות אלו יחסית פשוט ויכולה להוות דוגמה וזיכרון לאומנות של וייס. דלתות מומלצות- דלת פלדת כניסה לבית (עמוד 8), דלת כניסה לחדר שינה (עמוד 15), דלת שירותים במבואת שירותים (עמוד 18), דלת ארון במרתף (עמוד 26).

תמונת- בבית מספר תמונות של וייס ובני משפחתו.

תמונות מומלצות- וייס בבר מצווה (עמוד 8), וייס ביום חתונתו (עמוד 18), וייס עם קעקועיו (עמוד 23), הוריו של וייס (עמוד 23).

קירות ותקרות- בבית מספר יצירות מרכזיות אשר עשויות מטבעות המודבקות על קיר או תקרה.

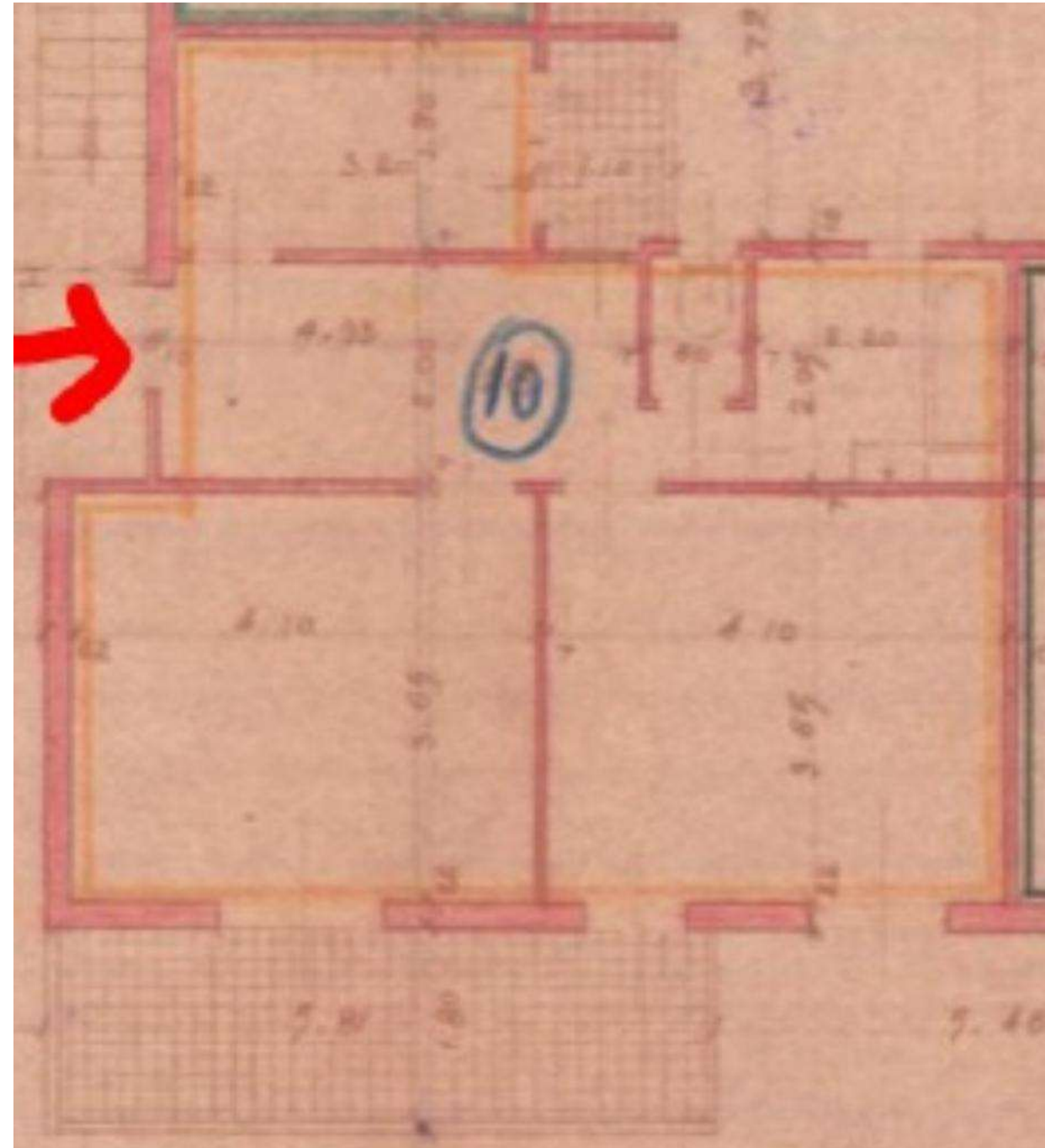
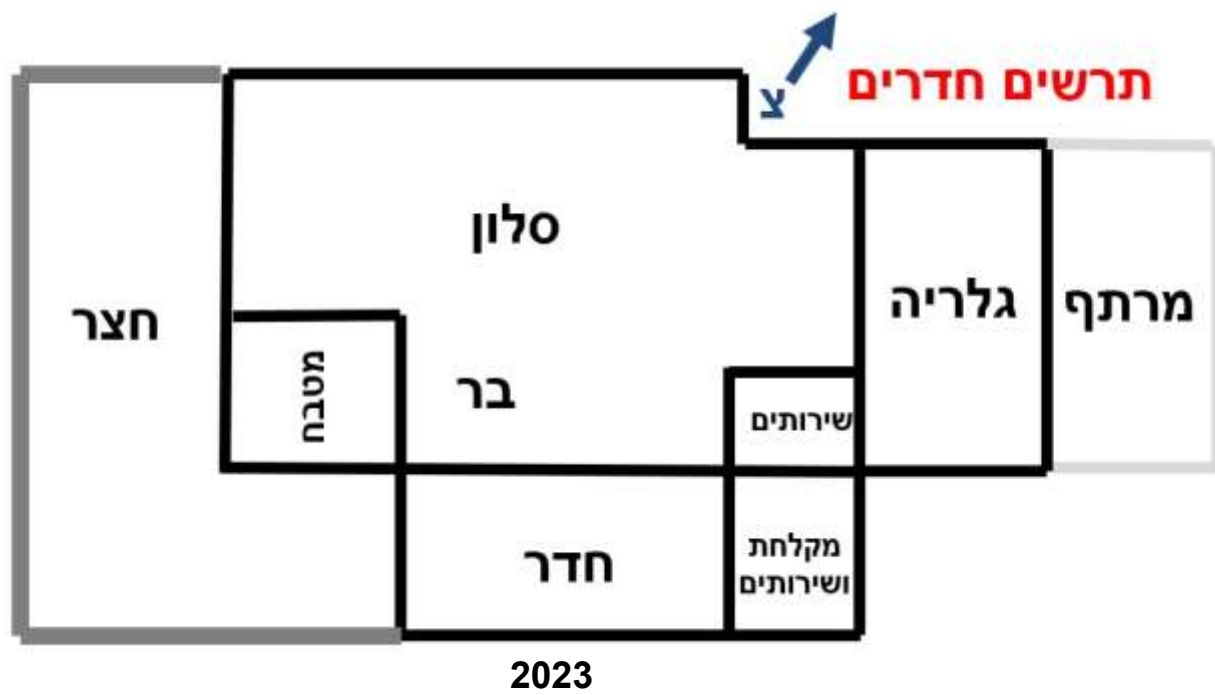
קירות ותקרות מומלצות- תקרת ירושלים ותקרת נשר (עמוד 12), קיר נשר וחתול (עמוד 13), קיר נחש (עמוד 14), קיר דגל ישראל (עמוד 23).

מטבעות: לפני פינוי הבית מומלץ להסיר באמצעות סקרייפרים את כל המטבעות המודבקים לקירות, תקרות רצפות ופריטי עץ ולאחסן אותם בדליים, עבור מסירתם לאומנים אשר ירצו לשלב אותם ביצירות אמנות חדשות שלהם.

כללי

הממצאים בדו"ח התיעוד יכולים לסייע לבעלי הבית, מנהלים ופעילים בתחום המורשת המוחשית בקבלת החלטות לשימור ושחזור היצירות.

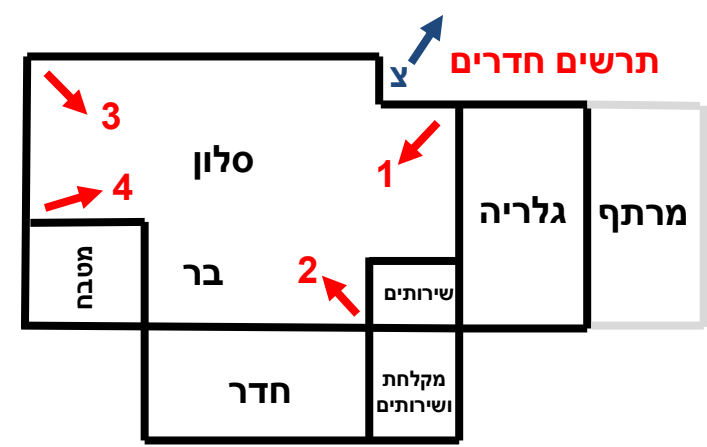
שרטוט דירה

מקורי

סלון

מראה כללי

2

1

4

3

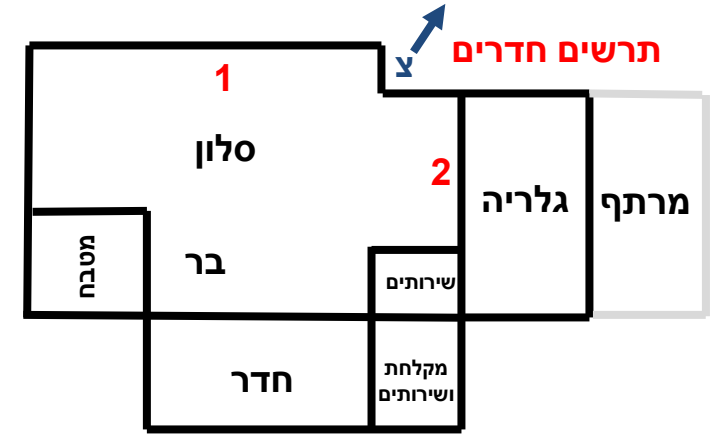
סלון קירות

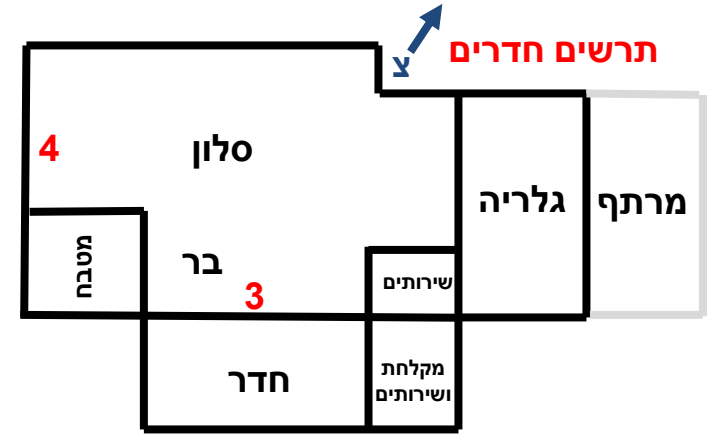
1

2

סלון
קירות

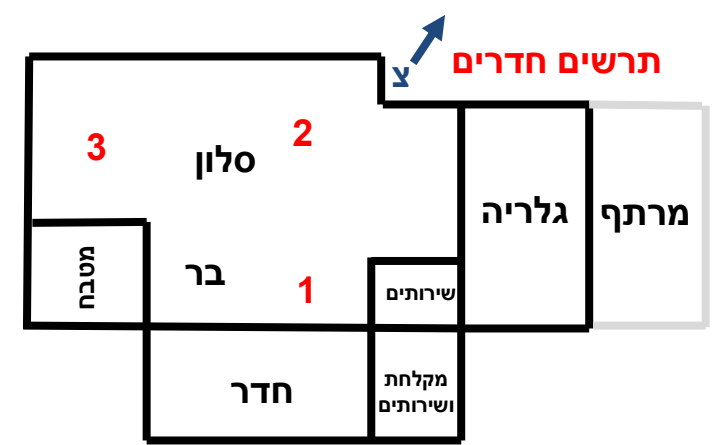

3

4

סלון
תקרה

3

מטבעות מודבקות על תקרה בצורת מרבה רגלים עם פרצוף מחייך, נחש שני רשים והמספר 101, כמחווה לפונדק הדרכים של כושי רימון בערבה.

2

מטבעות מודבקות על תקרה סביב מאוור בצורת מרבה רגליים

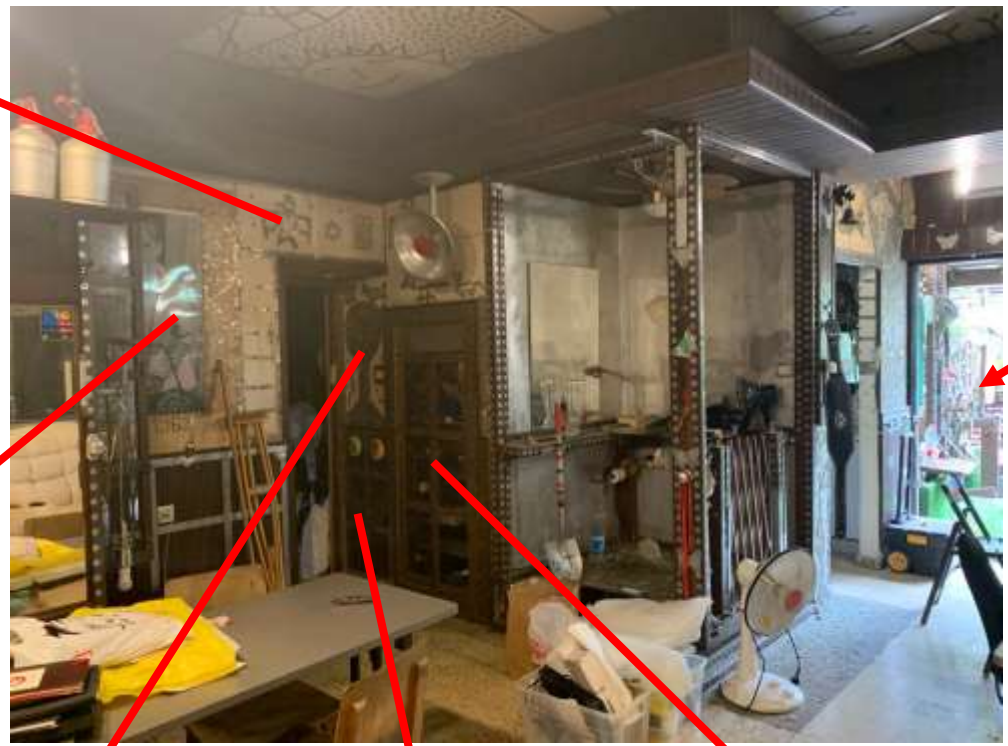
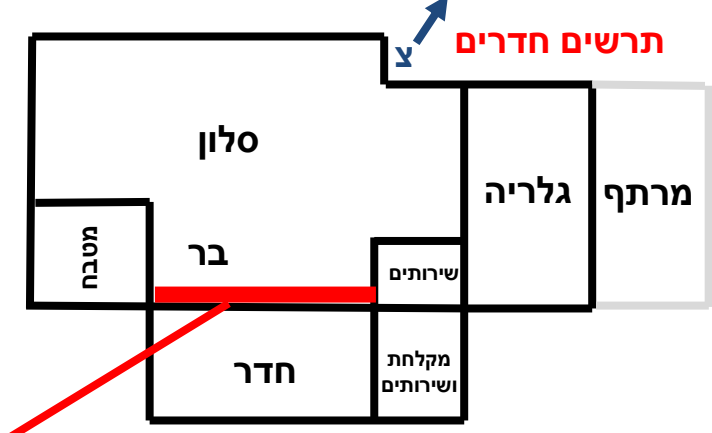
מידות תקרה בצורת "ר"
300*480 ס"מ

1

מטבעות מודבקות על תקרה בצורת שמיים שמש וכוכבים

סלון
יצירות

89*38 ס"מ

מטבעות מודבקות על קיר בצורת ציפור ולוחות הברית

130*100 ס"מ

תמונת וייס מבר מצווה ממוסגרת דיקט עץ ועליו מטבעות

דלת כניסה לבית 200*92 ס"מ

47*98 ס"מ

מטבעות מודבקות על קיר בצורת עץ ועליו ציפור

53*71 ס"מ
מטבעות מודבקות על קיר פרצוף מחיך ועיניים פנסים

183*85 ס"מ
מטבעות מודבקות על מסגרת ארון עץ

דו"ח תיעוד יצירות קיר
בית צבי הרשלה וייס הרא"ה 71 רמת גן
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

סלון
יצירות

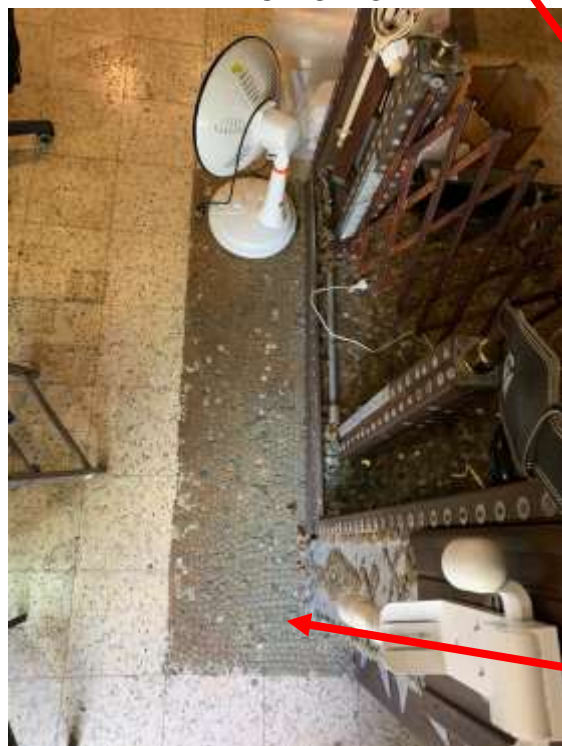
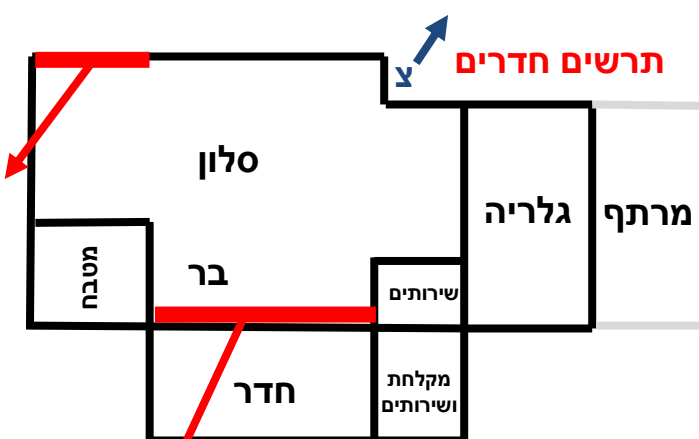
מטבעות
מודבקות
על קיר
בצורת
עץ

25*43 ס"מ

חתיכות ברזל בצורת פרפרים תלויות
על קיר מחופה עץ

מטבעות מודבקות על הרצפה
בעבר כל הרצפה הייתה עם מטבעות

153*87 ~ ס"מ
מטבעות מודבקות על קיר בצורת דג,
שריף, פרצוף מחייך ועצוב

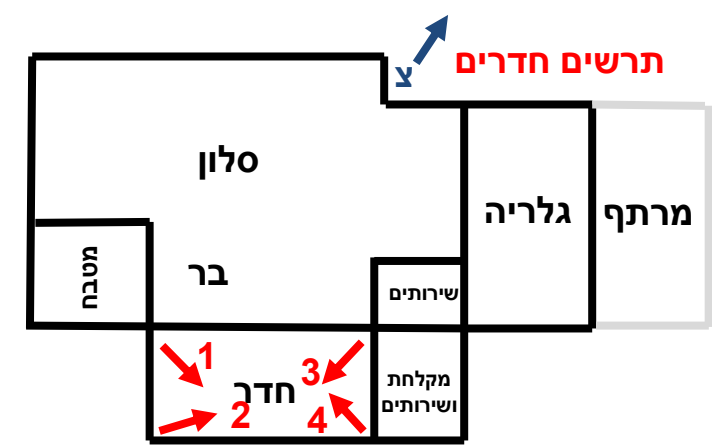
חדר שינה
מראה כללי

2

1

4

3

חדר שינה

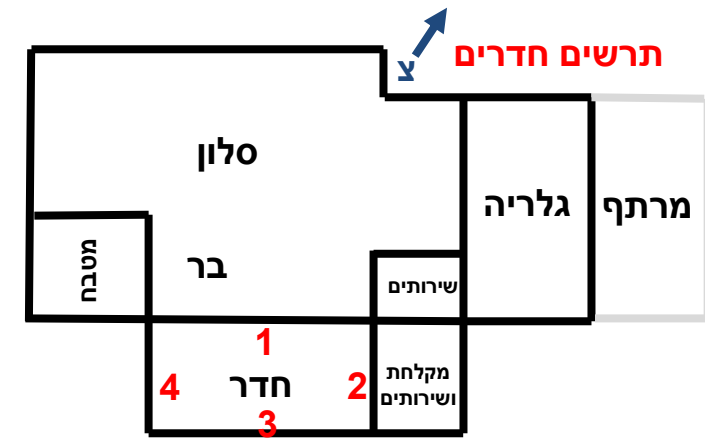
קירות

2

1

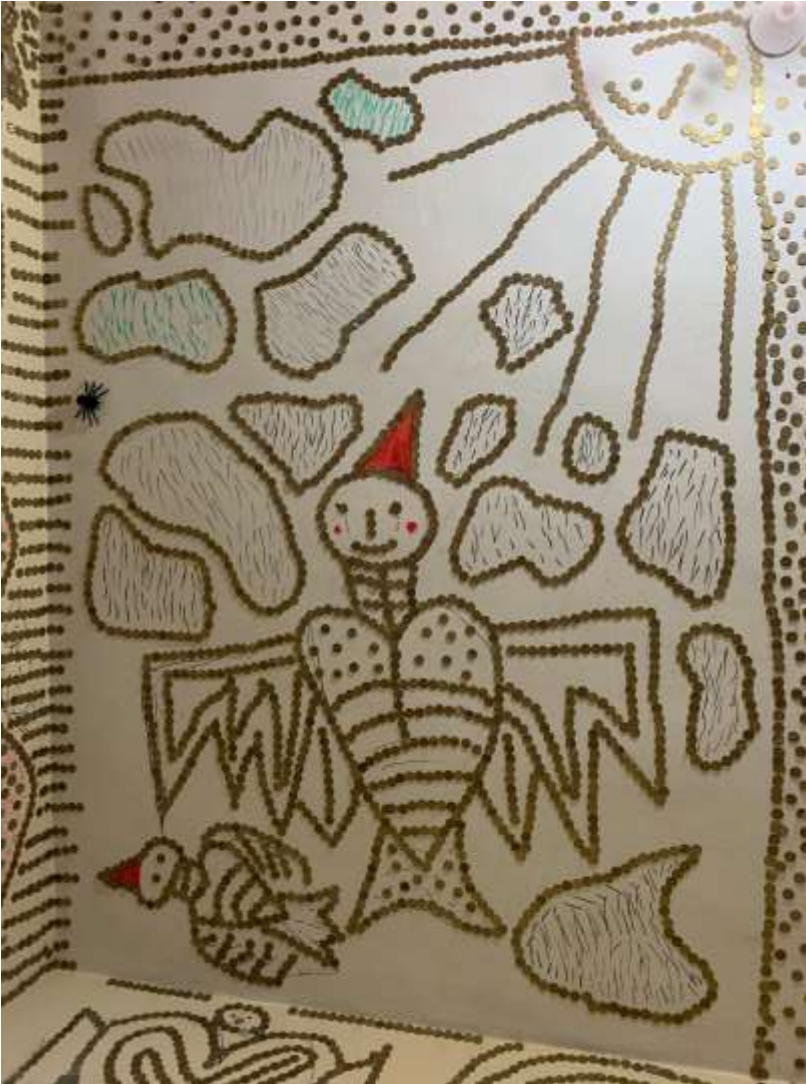

4

3

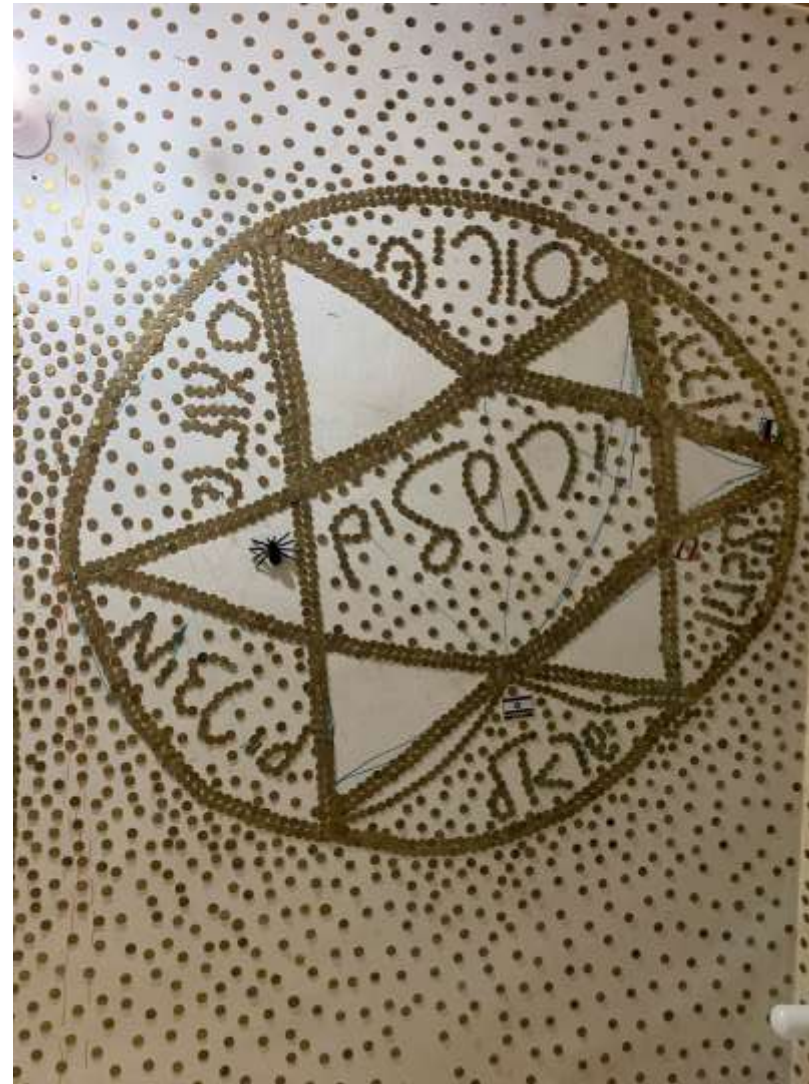
חדר שינה תקרה

2

240*150 ס"מ

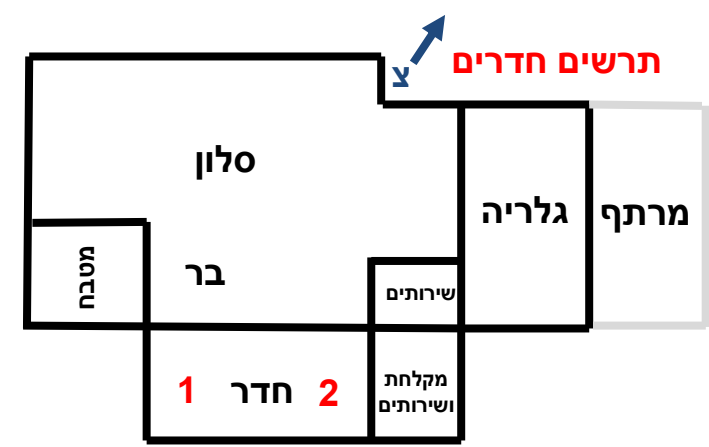
מטבעות מודבקות על תקרה בצורת נשר מחייך עם גוף בצורת לב, וגוזל לידו, מסביבם עננים ושמש.

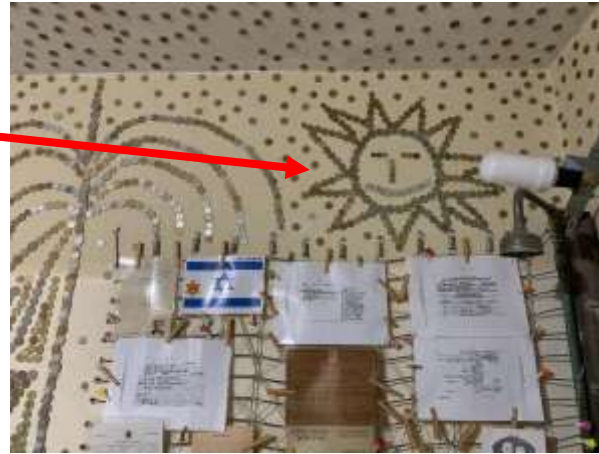
1

120*150 ס"מ

מטבעות מודבקות על תקרה בצורת מגן דוד, באמצע ירושלים ומסביב שמות מדינות הגובלות עם מדינת ישראל

חדר שינה
יצירות

~48*48 ס"מ

לוח תעודות

240*270 ס"מ

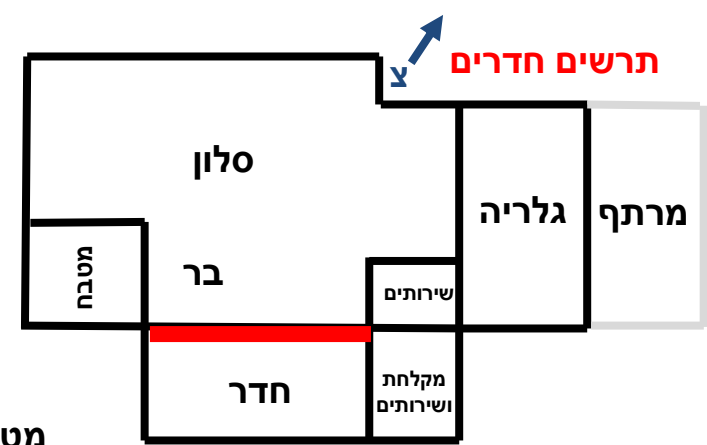
אחת היצירות המפוארות בבית מטבעות מודבקות על קיר בצורת נשר עם סמלים של שלושת הדתות וחתול, וסביבם עץ וציפור

84*120 ס"מ

מטבעות מודבקות על קיר בצורת פרצופים

דו"ח תיעוד יצירות קיר
בית צבי הרשלה וייס הרא"ה 71 רמת גן
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

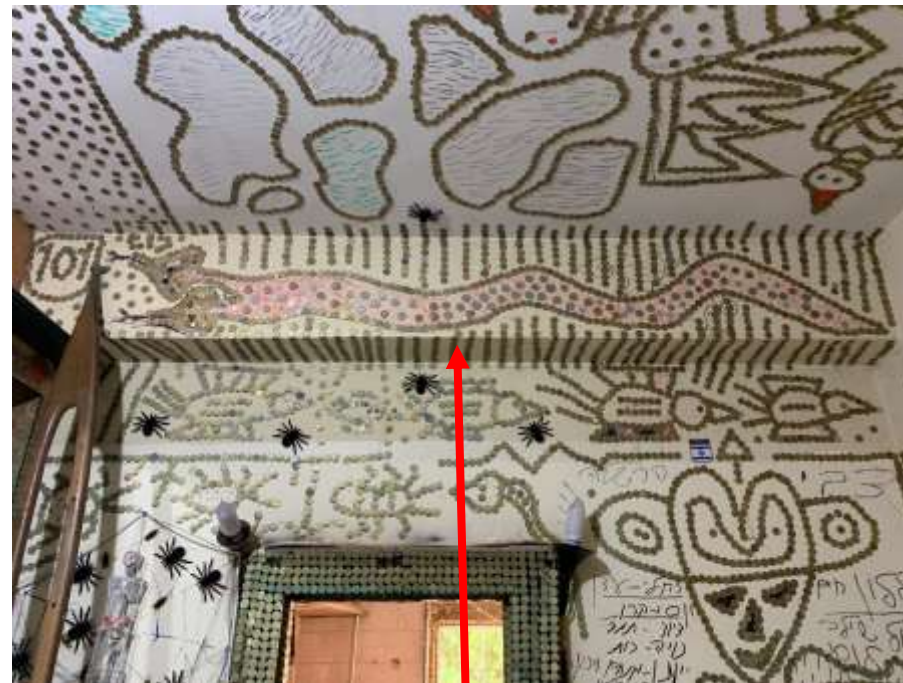

מטבעות מודבקות על קיר בצורת שמח

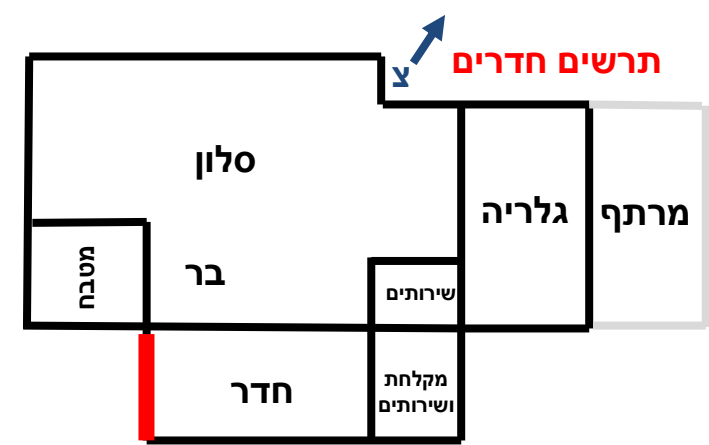
חדר שינה

יצירות

~270*38 ס"מ

מטבעות מודבקות על קיר בקורה עליונה שוב מופיעה צורת נחש עם שני ראשים בדומה לתקרה בסלון

300*65 ס"מ

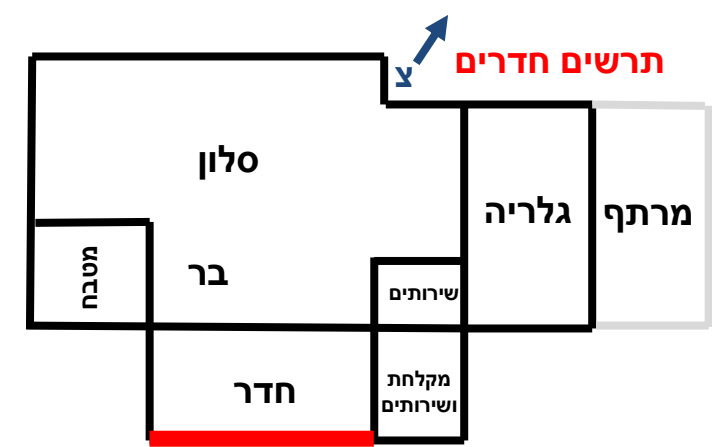
מטבעות מודבקות על קיר בצורת גולגולת, וקורי עכביש. בנוסף מודבקים עכבישי פלסטיק על הקיר.

270*107 ס"מ

מטבעות מודבקות על קיר, בחלק תחתון מופיעה מסגרת ומצדדיה דגים. במרכז מופיעים דגים מדגם שונה, ולמעלה שריף עם כובע בוקרים.

חדר שינה
יצירות

מטבעות מודבקות על דלתות עץ בידם בצורת פרחים/חצים

108 * 60 ס"מ

מטבעות מודבקות על דלתות עץ בידם בצורת פרפר

74 * 72 ס"מ

דלת כניסה לחדר 63 * 200 ס"מ

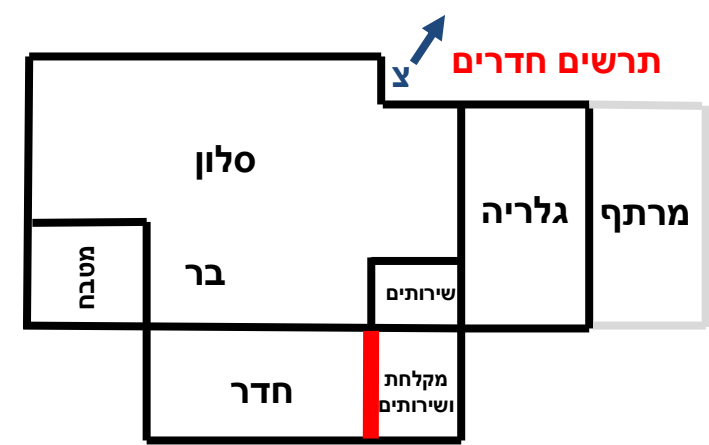

מטבעות מודבקות על קיר בצורת איש

61 * 124 ס"מ

חדר שינה יצירות

דלת לחצר 120*226 ס"מ כולל משקוף

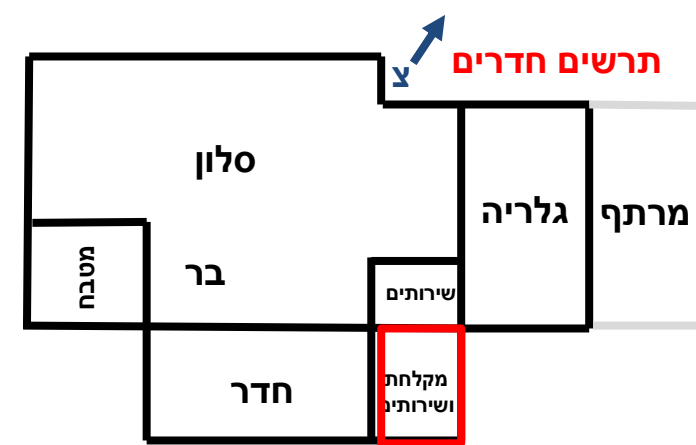

רצועות ברזל וקפיצים תלויות על קיר ומדמות קורי עכביש

דו"ח תיעוד יצירות קיר
בית צבי הרשלה וייס הרא"ה 71 רמת גן
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

שירותים ומקלחת

דלת צילום מתוך החדר
60*200 ס"מ

מקלחת

כיור
חרקי פלסטיק מודבקים על קרמיקה

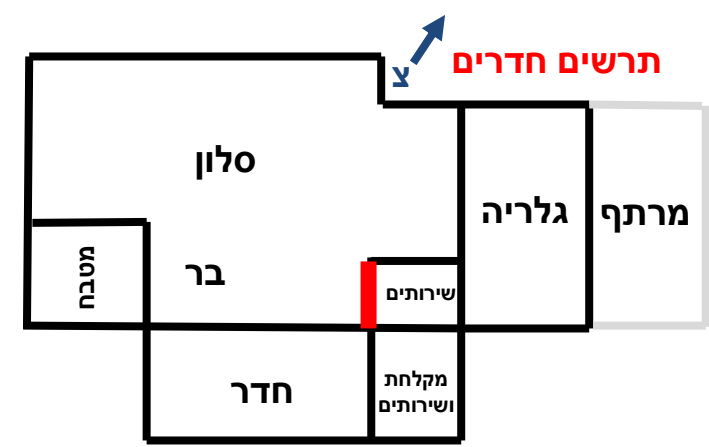

53*83 ס"מ
מטבעות מודבקות על דלת עץ בצורת דג

דו"ח תיעוד יצירות קיר
בית צבי הרשלה וייס הרא"ה 71 רמת גן
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

מבואת שירותים

תמונת וייס
ואשתו מים
חתונתם

60*80 ס"מ

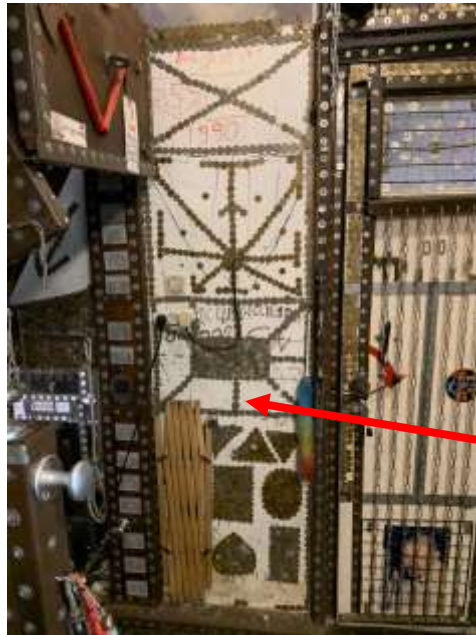

70*90 ס"מ

מטבעות
מודבקות
על חיפוי
עץ בצורת
מפת ארץ
ישראל

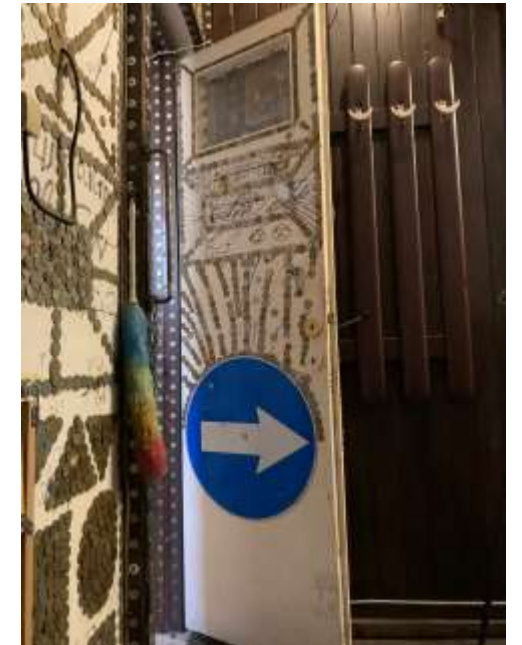
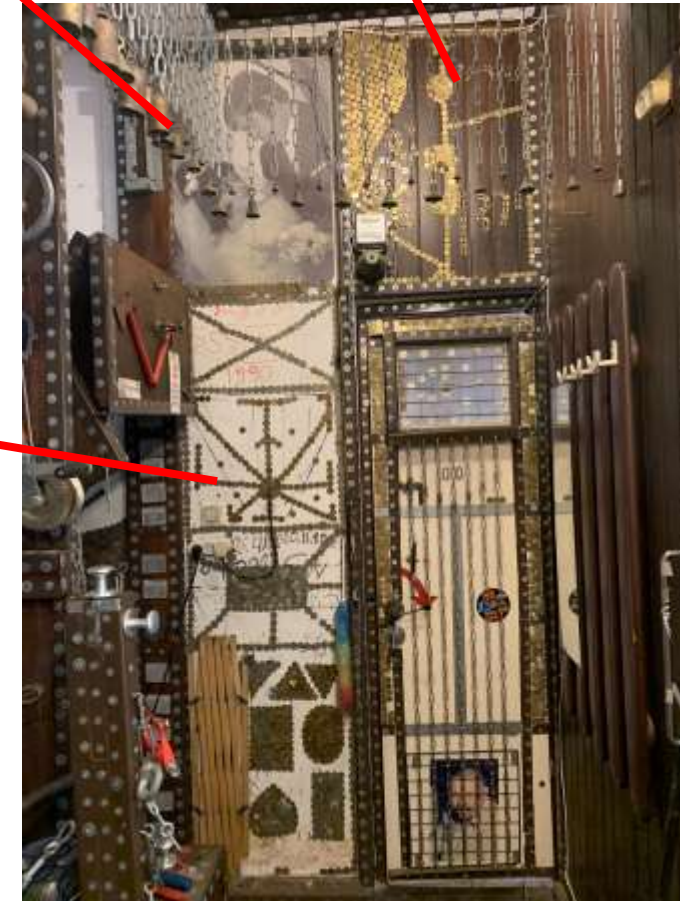

דלת שירותים 55*196 ס"מ

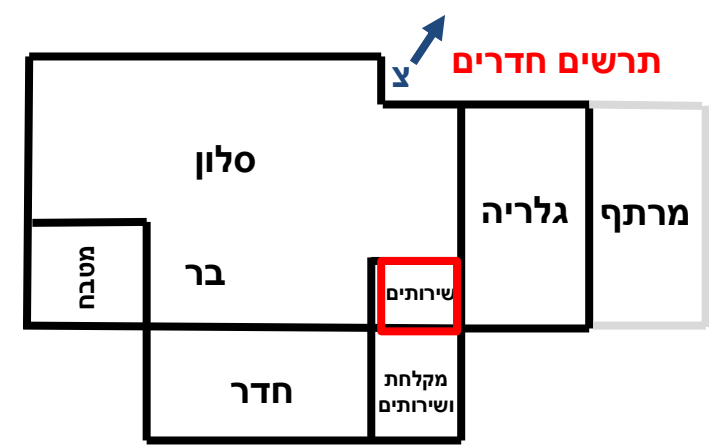

58*200 ס"מ

מטבעות מודבקות על עץ
בצורות גאומטריות שונות

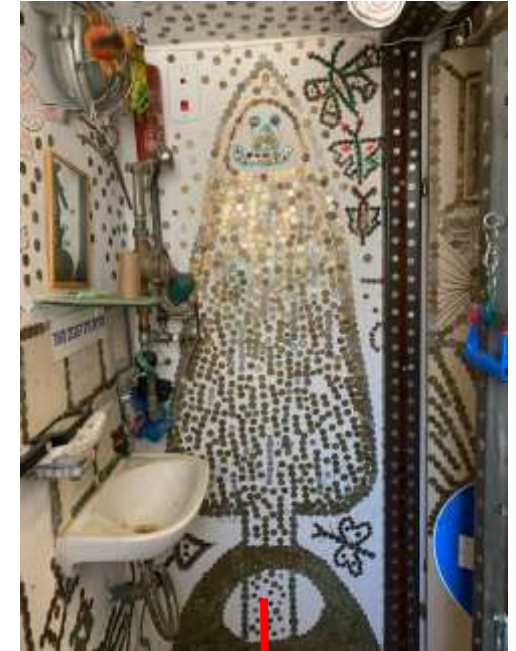
שירותים

מטבעות מודבקות על תקרה בצורת נחשים

מטבעות מודבקות על קיר בצורת עץ בראש

מטבעות מודבקות על קיר בצורת פרפר, חרקים, ולב וחץ נעוץ בו
70*120 ס"מ

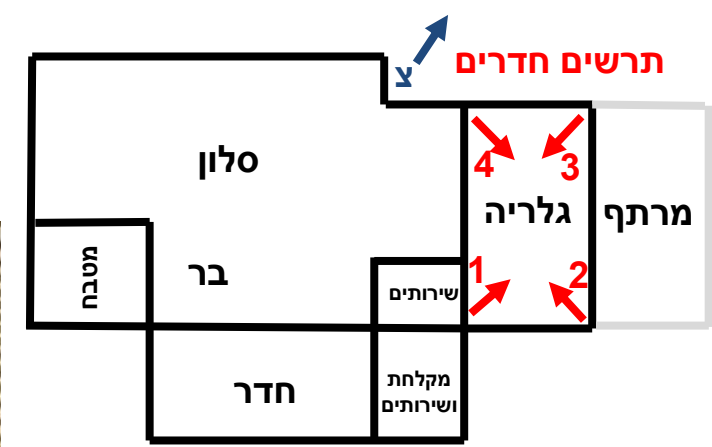
מטבעות מודבקות על קיר וביניהם ציורי חיות

66*200 ס"מ

גלריה

מראה כללי

2

1

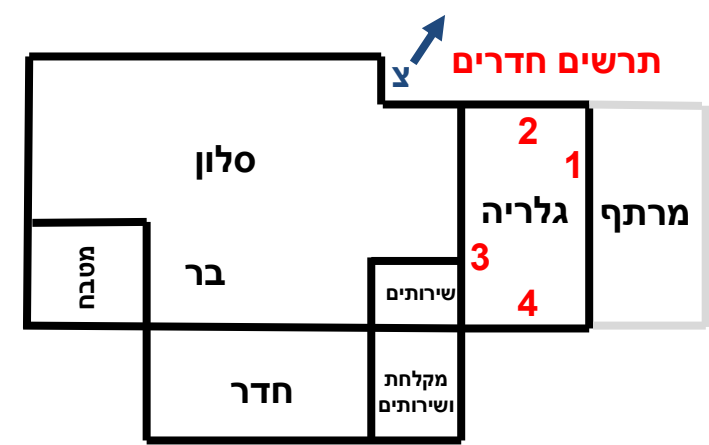

4

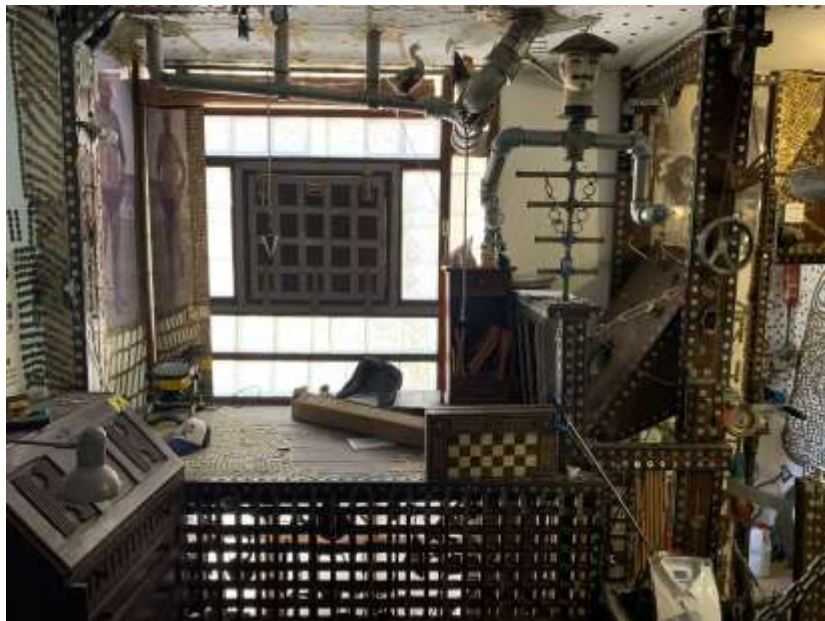

3

גלריה
קירות

1

4

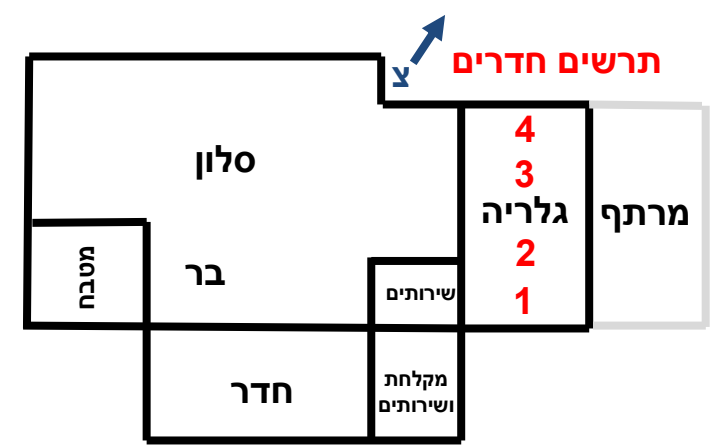

3

2

גלריה
תקרה

4

מטבעות מודבקות על תקרה בצורת לב עם מגן דוד בתוכו וליד דגים

3

מטבעות מודבקות על תקרה סביב מנורה בצורת לב ומסביבה מדוזה, ציפור וחרקים נוספים

2

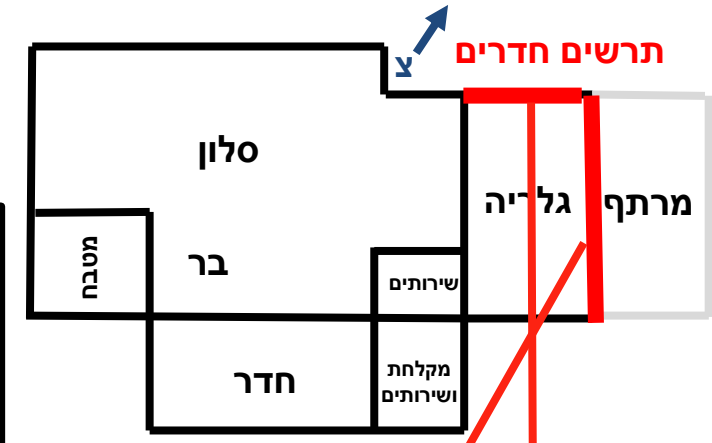
מטבעות מודבקות על תקרה בצורת ציפורים וכנפי לבבות

1

מטבעות מודבקות על תקרה סביב מסגרת וצינורות ברזל

גלריה
יצירות

132*130 ס"מ

מטבעות מודבקות על קיר בצורת ילדים מנופפים
בדגל ארץ ישראל עם סמלי שלושת הדתות

128*67 ס"מ

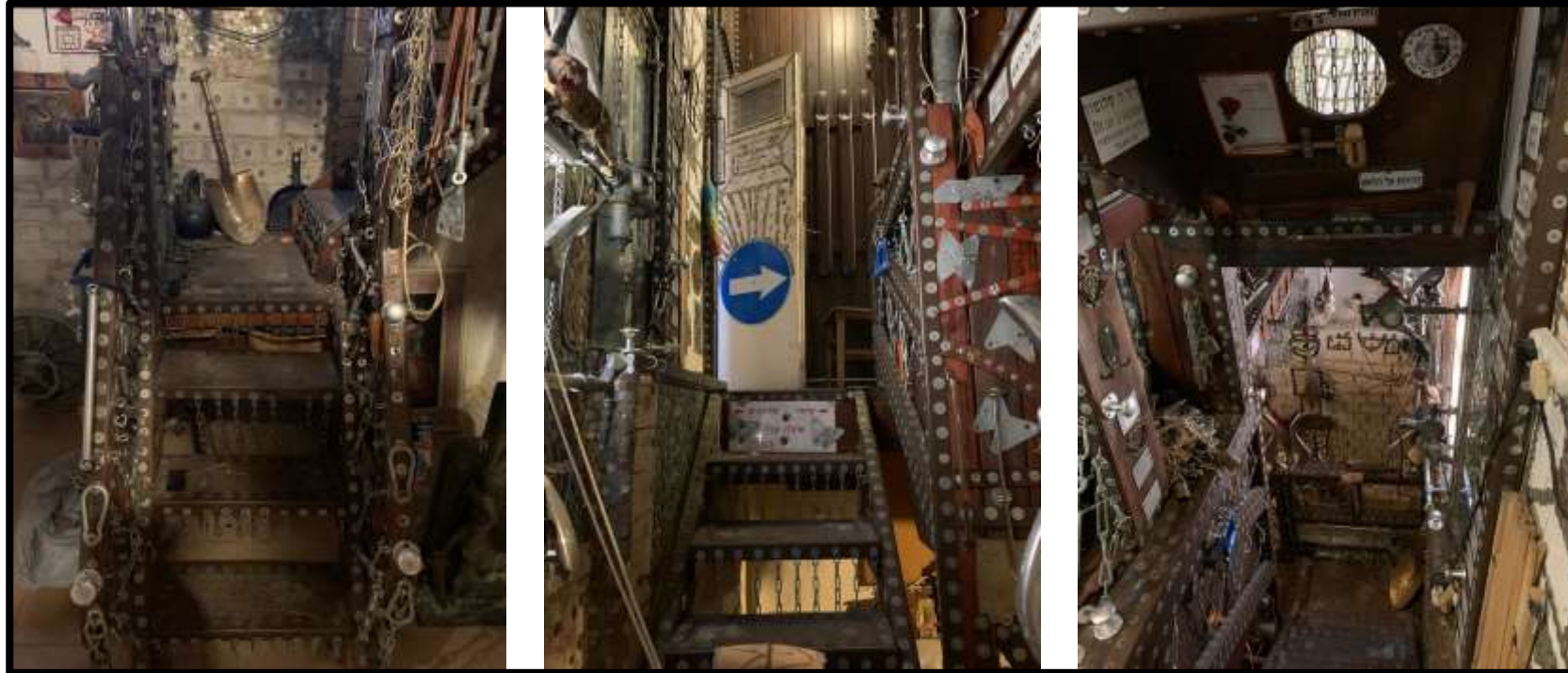
תמונת וייס המציגה את הקעקועים על גופו
ומסגרת מטבעות מודבקות על הקיר

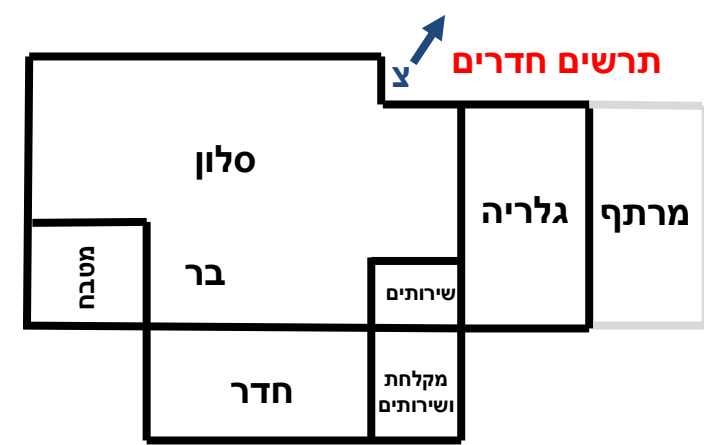
2

120*34 ס"מ
תמונות הוריו של וייס עם מטבעות
מודבקות על מסגרת עץ

מרתף
מדרגות

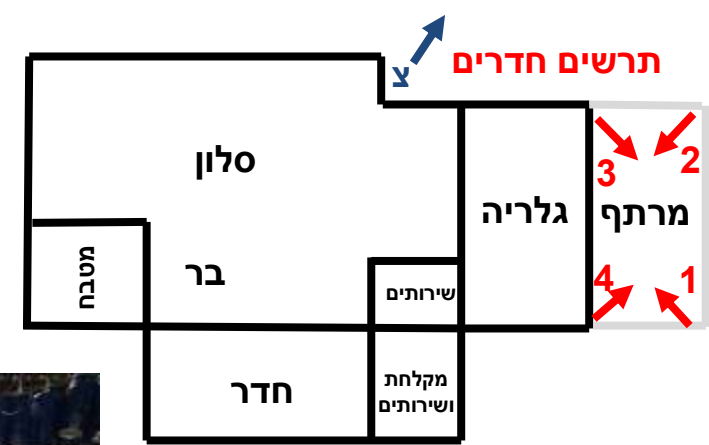

מדרגות עץ

יצירות

מרתף
מראה כללי

2

1

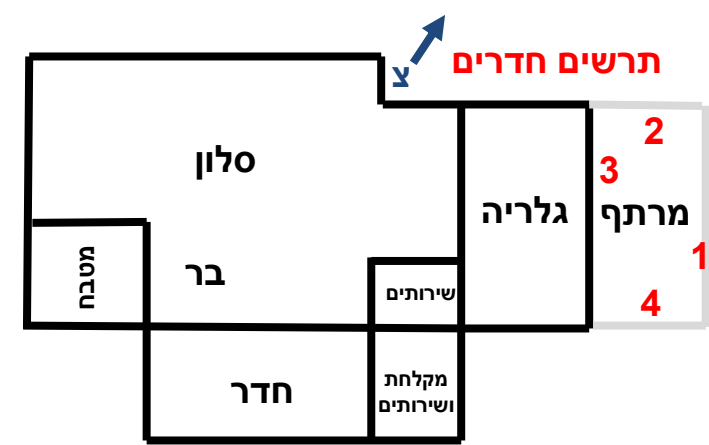
4

3

דו"ח תיעוד יצירות קיר
בית צבי הרשלה וייס הרא"ה 71 רמת גן
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

מרתף
קירות

2

1

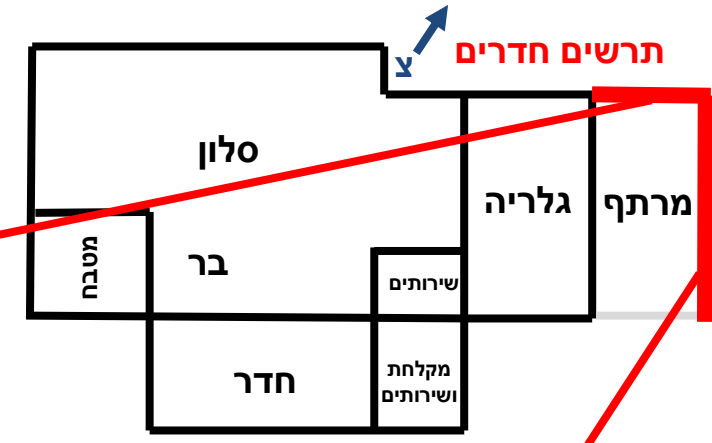
4

3

מרתף
יצירות

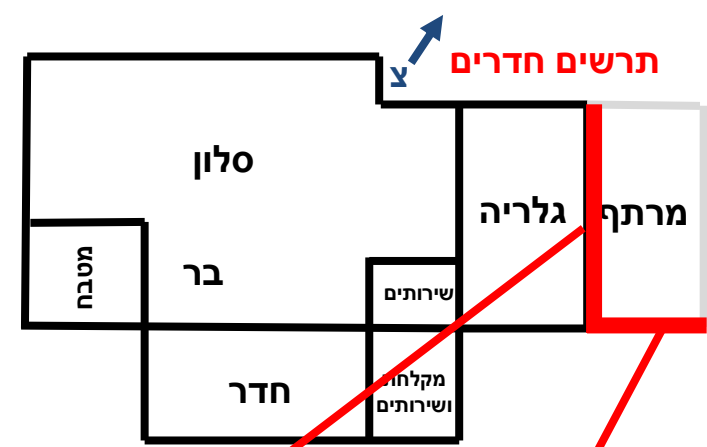
22*42 ס"מ

107*53 ס"מ

דו"ח תיעוד יצירות קיר
בית צבי הרשלה וייס הרא"ה 71 רמת גן
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

מטבעות מודבקות על קיר בצורת ילדה

מרתף יצירות

דלת 164*53 ס"מ

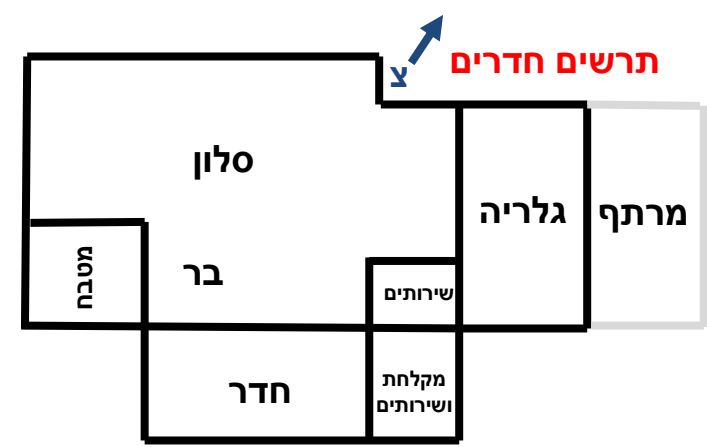

סורג צינורות

מרתף

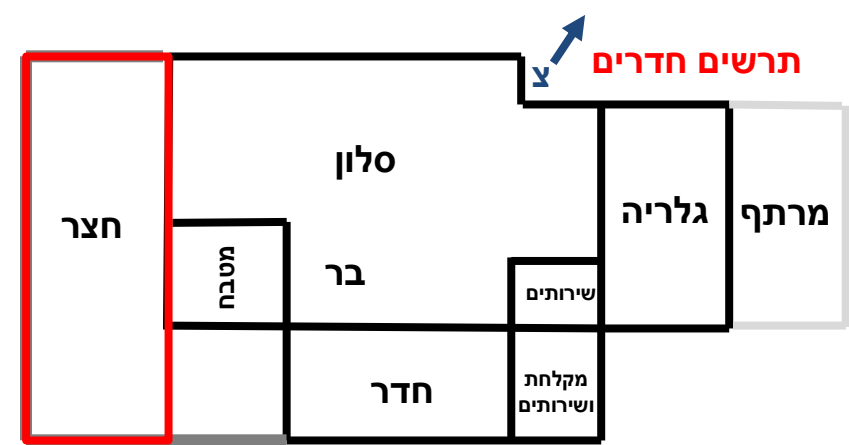
תקרה
יצירות

אהיל בצורת חיה עם זנב עשוי פחיות

אהיל בצורת מגן דוד עשוי פחיות

חצר

רמפה מהמרפסת לחצר

מרפסת יציאה לחצר

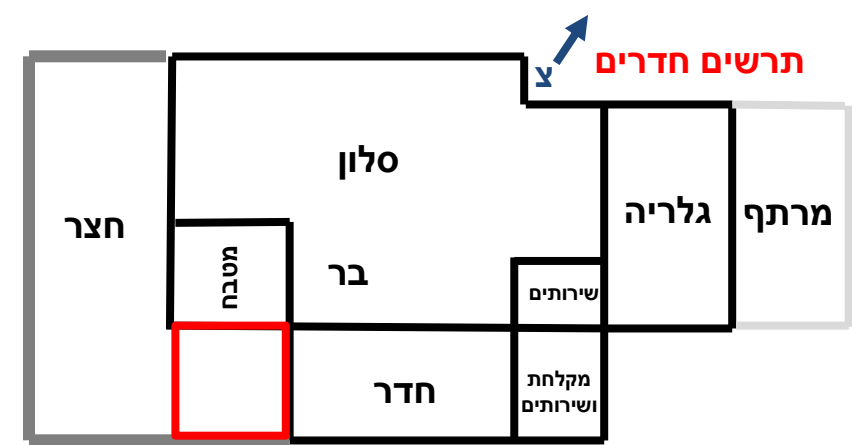
שק אגרוף אשר שימש את וייס כאשר עשה כושר

חצר

מרפסת עם יציאות לחדר שינה ומטבח

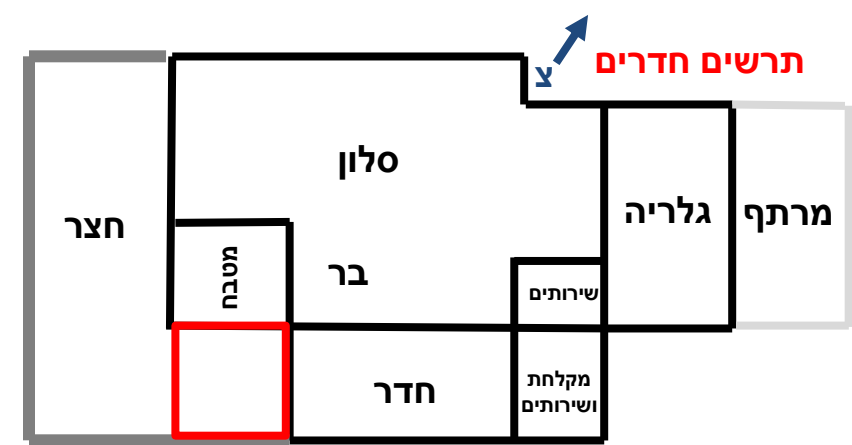

חנוכיית צינורת ברזל

חצר

מרפסת עם יציאות לחדר שינה ומטבח

חנוכיית צינורת ברזל

הפנסיונר שקיעקע את סיפור חייו על גופו

מהמכונת הראשונה עד דיוקן הוריו, מסימן המזל האסטרונומי עד מפת המקומות שבהם היה בארץ. כל התחנות והחוויות שצבר צבי וייס ב-64 שנותיו מקועקעות על גופו

ענת טורס | 6/11/2012 7:14

תגיות: צבי וייס, קעקוע

צבי הריש ("הרשלה") וייס מכיר בעיניים עצומות את דיזנגוף סנטר, ואף שמדובר באחד המבנים המבלבלים בתל אביב - הוא לא ילך בו לאיבוד. כבר שמונה שנים שווייס יושב שם בבתי הקפה, מתהלך במסדרונות המפותלים ומדבר עם עובדי החנויות.

צבי וייס. "כל החיים רציתי לכתוב ספר" צילום: אריק סולטן

רבים מהלקוחות המזדמנים והקבועים בקניון מכירים את סיפור חייו וגם הוא לא צריך לפשפש הרבה בזיכרונותיו כדי לשלוף חוויות מ-64 שנותיו - מספיק שיוריד חולצה ויחשוף את שלל הקעקועים שעל גופו, שמספרים את סיפורו.

וייס, פנסיונר תושב רמת גן, עובד באגף הפיקוח בעיריית רמת גן במשך 20 שנה, עד שפוטר. הוא גרוש, אב לארבעה וסב לשישה. לפני כעשור, בסמוך לפיטוריו, התפרצו אצלו תסמיני מחלת הסוכרת, שבה לקה בגיל 30, והוא החל לאבד את ראייתו.

"אחרי כל טיפול עיניים באיכילוב הייתי בא ברגל לאט-לאט לדיזנגוף סנטר כי אני לא יכול להסתובב במקומות פתוחים עם הרבה אור, זה מסנוור אותי", הוא מספר. "התחלתי לשבת ולהסתובב בסנטר, לפעמים במשך יום שלם והכרתי הרבה אנשים, ובהם בחורה ששילמה 8,000 שקלים לאחד ממכונת הקעקועים כדי לעשות קעקוע שרוול על כל היד ואז התחרטה כי כאב לה.

"היא ביקשה שאבוא איתה למקעקע בשביל לשכנע אותו שיחזיר לה את הכסף. בסוף לא הצלחנו לשכנע אותו אז עשינו בינינו עסקת בארט: החזרתי לה את הכסף והתקעקעתי במקומה".

הקעקוע הראשון של וייס היה מספר תעודת הזהות שלו על הזרוע, ולא במקרה. "ההורים שלי היו ניצולי שואה, וזה היה מאוד נוכח בבית, לכן רציתי לעשות משהו שיזכיר את זה. לא זכרתי את המספר שלהם, ולכן קעקעתי את המספר שלי", הוא אומר.

גופו של צבי וייס. הקעקועים זה מה שמחזיק אותו" צילום: אריק סולטן

"זה היה הקעקוע הראשון על גופי. לפני כן לא חשבתי על זה, וגם לא נתתי לילדים שלי לעשות. מכיוון שהיה לי חשבון פתוח במכון, חזרתי בכל כמה שבועות לעשות עוד קעקוע ודבר הוביל לדבר. החלטתי שכל קעקוע יהיה בעל משמעות - זיכרון או סיפור מהחיים שלי".

למה לספר את סיפור חיך דווקא בקעקועים? לא עדיף לכתוב ספר? זה פחות כואב.

"זה בעיקר משיעמום. הייתי יושב פה, מתחבא מהשמש, ולא היה לי מה לעשות. כל החיים רציתי לכתוב ספר, אבל החלטתי לעשות את זה בצורה מיוחדת ולכן קעקעתי את החיים שלי. תמיד הייתי יוצא דופן, יצרתי אמנות מסוגים שונים. בגלל המחלה חיפשתי עיסוק חדש וזה מה שהיה בא לי לעשות. היום זו כבר התמכרות, אני מכור לכאב הזה".

הכאב לא מטריד אותו, והוא אפילו סופג קצת יותר בשביל לחסוך בעלויות התחביב היקר. "את רוב הקעקועים אני עושה אצל מתלמדים שמחפשים אנשים לקעקע, אז מקסימום אני זורק להם קצת טיפ, אבל לא משלם על הקעקוע", הוא מגלה.

"מצד שני, כשעושים קעקוע אצל מישהו לא מנוסה, הוא דוקר קצת יותר עמוק וזה קצת יותר כואב, אבל לא אכפת לי, התרגלתי. ההחלמה קשה לי יותר כי אני חולה, ולפעמים לוקח לפצע הרבה זמן להגליד".

וזה שווה את זה?

"פרט להפגת השיעמום, זה נותן לי מקום להביע את דעתי, לצאת במחאה נגד משהו, לקבל אנרגיה טובה. בכל בוקר כשאני קם מהמיטה, אני צריך לצאת להתאמן שעתיים רק בשביל לאזן את הסוכר בדם. כל יום זו מלחמה - יש ימים שאני בקושי רואה משהו בגלל העיניים.

"כשאני מסתכל במראה ורואה את הסיפור של הסוכרת מקועקע לי במרכז הבטן, זה מרגיע אותי. אחר כך אני מסתכל גם על שאר הקעקועים ונזכר בעוד סיפורים, ואז המחלה נראית קצת פחות מאימת".

בין הקעקועים על זרועותיו, כתפיו, גבו וחזהו של וייס מופיעים המכונת הראשונה שלו, הסיגריות שנהג לעשן לפני שחלה, האקדח שבו החזיק בעבר, טרקטור שנהג בו לפני שהחל את עבודתו בעירייה, מרבה רגליים שהיה נפוץ ברפת מול הבית בו גדל בשכונת רמת עמידר, ארבה שמזכיר לו את מכת הארבה שנחתה במרכז הארץ באמצע שנות ה-50 ("השכנים התימנים שלי נהגו לאסוף את הארבה בשקים ובערב היו מטגנים ואוכלים את זה").

עוד קעקוע וייס על גופו את סוג הדם שלו, סימן המזל שלו (דגים), פרטי תעודת הלידה הגרמנית שלו, תאריך מותו ("אני היחיד בעולם שיודע את תאריך המוות שלי-2069"), זריקה נגד פוליו שקיבל כשהיה ילד, פורטרט של הוריו, ציון המקומות בארץ שבהם ביקר על גבי מפת ישראל המשורטטת על חצי מגבו וגם הקדשה מהאמן מנשה קדישמן, שעמו הוא מיוודד, מתחת לבית השחי. "הוא לא האמין שיש לי את כל הקעקועים האלה וניסה לגרד אותם", הוא מספר. "כשהוא הבין שזה לא יורד, הוא ביקש לכתוב הקדשה ושקעקע אותה".

את רוב הקעקועים עושה וייס במכון הקעקועים של דוד מורנו בדיזנגוף או ב"ריפר טאטו" ברמת גן - בשניהם הוא נחשב בן בית. הקעקוע האחרון שעשה היה לפני כחודשיים - תמרור אזהרה מפני פצצה גרעינית. הקעקוע הבא יהיה קריקטורות של פוליטיקאים שהוא מכבד ומערך מהארץ ומהעולם.

"זה קעקוע לקראת הבחירות", הוא אומר. "אבל למען האמת, אני לא יודע עוד כמה זמן אמשיך עם הקעקועים כי מתחיל להימאס לי. מצד שני, כשאני רואה את החלל הריק שיש לי עדיין בגב, בא לי למלא אותו במשהו".

איך המשפחה שלך מגיבה לזה?

"הילדים שלי כבר לא גרים איתי, אבל אני בקשר טוב איתם - חוץ מאחד הבנים שחזר בתשובה ודי מחק אותי מהחיים שלו. יש לי נכדה בת 15 שאומרת לי כל הזמן שאני סבא לא נורמלי, אבל כשהחברים שלה באים איתה לסנטר - היא מבקשת שארים את החולצה ואראה להם את הקעקועים".

למבטיהם החשדניים של אנשים זרים הוא מגלה אדישות: "מי שלא מכיר אותי מסתכל קצת, אבל זה לא מפריע לי. אני לא מוריד חולצה ברחוב ואפילו לא בים. לא שאני מתבייש, אבל אנשים נוטים לבלבל את המוח ולהתחיל לשאול שאלות - אז אני מעדיף שלא להבליט. הקעקועים הם בשבילי.

"הם נותנים לי הרגשה שאני עושה משהו ויוצרים מפגשים ונושאי שיחה עם אנשים מעניינים. כשעבדתי הייתי מתעסק בהרבה דברים, ופתאום הכול נגמר. אני מרגיש שככה אני עדיין נמצא בעשייה ופחות עצוב לי. הילדים עזבו, נשארתי לבד ואני חולה. הקעקועים זה מה שמחזיק אותי".